

Editör'den Merhaba

Karakter ve kişiliğinin şekillendiği çocukluk dönemi, gençlik ve olgunluk yaşlarındaki birçok davranış ve ahlak kalıbını insan zihnine nakşedildiği dönemdir. Kişilik gelişimi bir merdivenin basamakları gibi ilk yaşlardan itibaren kuvvet bulur. Onun içindir ki dinî tutum ve davranışların temelini, çocukluk döneminde alınan din eğitimi oluşturur. Çocuklara küçük yaşlarda olumlu ve bilimsel temellere dayanan bir din eğitimi verildiği takdirde, sağlıklı bir inanç gelişimine imkânı sunulmuş olur. Bunun aksine çocukların gelişim düzeyine uymayan, ilgi ve ihtiyaçlarına cevap veremeyen bir din eğitimi ise; sağlıksız bir dinî gelişime neden olmaktadır. Bu olumsuz eğitim çocuğun ileriki yaşlarda dinden uzaklaşmasına ve hatta bir takım ruhsal sorunlar yaşamasına yol açılabilmektedir.

Çocukların eğitiminde dengeli dinî bilgi, yüksek duyguların oluşumunu temin etmektedir. Bizi sürekli gözetken Yüce Rabb'imizin varlığına inanarak yaşayan bir çocuk bazı kaygıları ortadan kaldıracak bir motivasyon unsurudur. Bununla birlikte toplum içiresinde uyumlu bir şekilde sosyalleşmesine katkı sağlayacaktır. Böylece saldırganlık ve suça yönelmesi de engelleyebilecek bir kaynak olan dinin telkinlerin faydası görülecektir. Din eğitimi hem kendisiyle barışık hem de toplumla uyumlu bir birey olarak yetişmenin en önemli etkenlerinden biridir. Bu sebeplerle, çocuklarımızın eğitiminde erken yaşlardan itibaren dinî duygular canlı tutulmalı ve çocuğun kişiliğinin bu doğrultuda şekillendirme çabaları için gayret gösterilmelidir.

Oyun çocukların vazgeçilmezlerinden biridir. Yaz tatillerinde oyunun, özellikle okul öncesi ve okul çağındaki çocuklara kattıkları göz önüne alındığında, elif-bâ öğretiminde oyunun gücünden faydalanarak din eğitimi sevdirek öğretilmelidir. Çocukların; zorlamadan ve usanmadan, öğrenmenin tadına varmalarıdır. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'i tanımak ve anlamak için ortam oluşturulurken sevgi tohumları minik yüreklere ancak bu şekilde yerleştirilebilir. Eğitim ve öğretimle ilgili her geçen gün yeni buluşların ortaya çıktığı bu çağın çocuklarına eğitim verirken dijital gerekleri göz ardı etmek mümkün değildir. Bu yapılırken şimdi ekilen filizlerin yıllar sonra dal budak vereceği için şefkat ve merhametle hareket etmek gerekmektedir. Çocuklara dinî bilgileri öğretirken, birlikte keyifli zaman geçirilmelidir ki dini ve dinî bilgileri sevip benimsesin. Hayırlı tatiller, faydalı dini eğitimler...

Musa TEKTAŞ

cocuk@somuncubaba.net

Çocuk Eki
Yıl: 15 Sayı: 174

ISSN:27575063

Çocuk

Somuncu Baba Çocuk Dergisi
HAZİRAN 2021 Yılı: 28 Sayı: 248
Basım Tarihi: HAZİRAN 2021
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

İmtiyaz Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni
Bekir AYDOĞAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulûsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
Musa TEKTAŞ
M. Nazmi DEĞİRMENCİ

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK / Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ / Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
İrem BAYRAKTAR

Yapım
grafitürkDesing Media
www.grafiturk.com.tr

Baskı & Üretim
Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj San. Ltd. Şti.
Tel: (0312) 341 10 24

Basım-Yayın-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık
Turizm İnşaat San. ve Ticaret A.Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulûsi Efendi Cad.
No: 71 (44700) Darende / MALATYA
Tel:(422) 615 15 00 Faks:(422) 615 28 79
www.somuncubaba.net
cocuk@somuncubaba.net

İçindekiler

Gönlü Zengin İnsanlar	4
Sırrı ER Meyveler Oldu.....	6
Emine Yılmaz DERECİ Kurt ve Yavrusu.....	8
Hamidullah HALICI Yaz Mevsimi	10
Naciye BEYZA Diş Kırası.....	12
Raziye SAĞLAM Vicdanlı Olmak	14
Ali BÜYÜKÇAPAR Altın Saçlı Kız ve Üç Aycık	16
Sait ÖZER Kelime Bulmaca	18
İllerimizi Tanyalım.....	19

Çocuklar İçin Küçük Sözlük	20
Ayşe Gül PINAR Hayvanlar Âlemi.....	21
Nisa ERCİYES Altın Saçlı Kız ve Üç Aycık	22
Hatice BOZOVA Yaylada Güzellikler	24
Mustafa AKGÜN Çuval Yanışı	26
Esra Elif ŞAHİN Sanal Dünyada Talebe Olmak.....	28
Seda Bayrak DURGUT Kabak ile Elma Fidanının Hikâyesi	30
Nilüfer Zontul AKTAŞ Bulmaca	32

Çizimler:

Feyzanur KESKİNTEPE
Merve GÖY

Gönlü Zengin İnsanlar

Sevgili çocuklar;

İnsanlık tarihini incelediğimizde her dönem yardımsever insanların olduğunu görüyoruz. Maddî yönden güçlü olmasalar bile manevî yönden zengin olan bu fedakâr insanlara "gönlü zengin insanlar" diyoruz.

Bu kutlu insanlar çevresindekilere yardım etmekten mutlu olurlar. Yaptıkları yardımı başa kaktırmazlar, aksine tatlı dille ve güler yüze yaparlar yardımlarını. Bu işten dolayı para istemezler, karşılık beklemezler. Onlar için içten söylenmiş bir "Allah razı olsun." duası yeter. Zaten amaçları Allah'ın rızasını kazanmaktır.

Mehmet Akif Ersoy'un "Seyfi Baba" şiirinde de böyle yardımsever bir insan anlatılıyor. Şiirde anlatılanları kısaca özetleyeyim.

"Geçen akşam eve geldiğimde bizimkiler, 'Seyfi Baba hastalanmış, yatıyormuş.' dediler. Hemen ziyaret etsem iyi olacaktı. 'Yardıma ihtiyacı vardır, gözü yoldadır şimdi.' dedim ve sağ elimde sopa, sol elimde camı kırık fener, çıktım evden. Yağmur yağıyordu, her taraf çamur içindeydi. Belime kadar çamura batmamak için, toprağa gömülmüş kaldırım taşlarının dışarıda kalan kısımlarına basa basa ilerliyordum.

Sonunda gideceğim yere gelmiştim. İşte eski dostumun evi karşımdaydı.

İçeri girdim, ayağımdaki lastiği çıkardım. Sağa döndüm, karanlıkta üç beş basamak merdiveni zor çıktım. Sola döndüm, odanın eski perdesini aralarken Seyfi Baba'nın sesini duydum. Benim geldiğimi anlamıştı.

Seyfi Baba dizlerinin üstüne eski bir hırka çekerek, sürüne sürüne mangalın yanına yaklaştı:

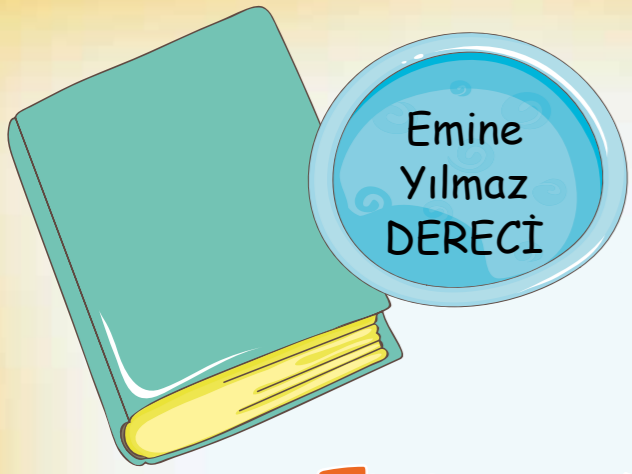
Ben de karnı geniş bir cezve buldum ve ıhlamur kaynattım. Birkaç fincan içince Seyfi Baba'nın benzine kan geldi. Onu biraz canlanmış görünce sordum:

- Şimdi anlat bakalım, nedir senin hastalığın? Sanırım nezle oldun, bu kış pek salgın.

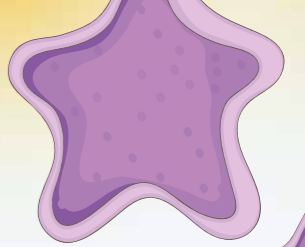
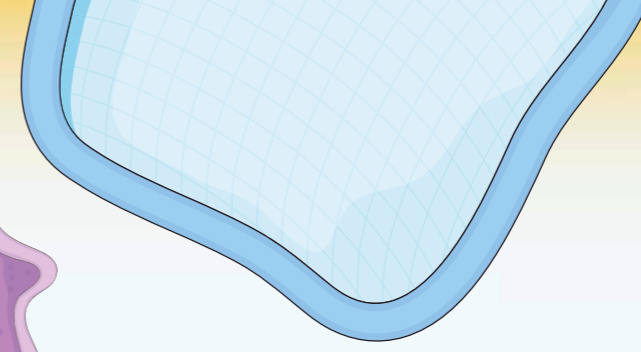
- Mehmet Ağa'nın evi akmış, kırık kiremitleri değiştirmek için çatıya çıktıydım. O gün üşüttüm herhalde. On beş gün kadar oldu. A sersem ne işin var senin çatıda desene. İhtiyarlık mıdır nedir, şaşkınlım oğlum bu sene. Hadi çalışmayayım... Kim getirir ekmeğimi? Oturup el açmak, dilencilik yapmak iyi mi? Kim kazanmazsa bu dünyada bir ekmek parası, dostunun yüz karası, düşmanının maskarası. Ben yetmiş beş yaşını geçmiş bir adamım, çalışmak benim neyime? Bu yaştan sonra benim yapacağım iş beş vakit abdest, namaz olmalı...

- Bu gece seni sımsıkı örtüp iyice terlettim. Bir ter atarsan açılırsın belki.

Seyfi Baba terlemek için yorganına gömüldü. Ben de mangalın yanına geniş bir keçe atarak uyumaya çalıştım ya, uyku ne gezer! Bir ara yorulmuş da sızmışım. Uyanıldığında ortalık aydınlanmıştı. Kalktım. Gitmeden önce şu yoksul insanı memnun edeyim dedim. Cüzdanı çıkardım ki bir de ne göreyim? Cüzdan boş, bir onluk bile yok içinde. İşte o zaman şu duygular koşturdu içimden, dilime geldi: "Ya haysiyetsiz, onursuz biri olaydım ya da param olsaydı."

Meyveler Oldu

Yavaşça pencere kenarından ayrıldı. Başörtüsünü düzeltip, tek katlı evin kapısından bahçeye çıktı. Sebzeleri sulayan eşine,

- Kirazlar da oldu Mehmet Bey.
- Oldu hanım.
- Eriklerle, dutlar da oldu.
- Oldu hanım. İnek bağırp duruyor, seni çağırıyor bak hele.

Mehmet Bey, gözlerini silerek giden hanımının arkasından baktı. Başını iki yana sallayıp sebzelerini sulamaya devam etti. Bir ara meyve yüklü ağaçlara göz gezdirdi. Çitlerin dibinde büyüyen papatyaları görünce gülümsedi. İhlamur ağacındaki kuş yuvasını ilgiyle seyretti. Halime Hanım da süt kovanını almış ahıra yönelmişti. Ahırın kapısını açınca bir buzağı dışarıya fırladı. Oynadı, zıpladı. Halime Hanım onu okşayıp Benekli'yi sağmaya başladı. O sırada kapının önünde bir araba durdu. Babaanne, dede, anne, baba sesleri bahçeyi doldurdu. Şaşırان iki yaşlı, gözyaşları içinde gelenleri kucakladılar.

Halime Hanım:

- Hoş geldiniz yavrularım. İyi ki geldiniz. Dutlara, eriklere, kirazlara bakıyorum, torunlarım geliyordu aklıma. Ağaçlara çıkıp meyve yerlerdi diyorum. Süt sağarken

oğlum geliyor aklıma, yoğurdu çok severdi diyorum.

Bu sırada gelin;

- Anne, ben gelmiyorum muyum aklıma?
- Gelmez misin kızım. Papatyalara bakarken oğlumla sen geliyorsun aklıma. Gidip çiçeklerin yanlarında otururlardı, çaylarını içerlerdi diyorum. Bu sene gelemeyeceksiniz diye çok korktum. Şükürler olsun yine kavuştuk birbirimize.

Sonra torunlarına seslenerek;

- Hadi, meyve toplayalım. Dut silkeleyelim, dedi.

Kaç gündür toplanmayı bekleyen meyve ağaçlarının da sanki yüzü gülmüştü. Meyveleri yerlere düşüp ziyan olmayacak, afiyetle yenilecekti. Hep birlikte meyve topladılar. Buzağı gelenleri görünce ilk önce korkmuş, ahıra saklanmış, sonra onlara alışmıştı. Halime Hanım oğluna yoğurt yapma derdinde iken Mehmet Bey, torunlarına salıncak kuruyordu. Evin oğlu ve gelini ise papatyaların yanında konuşuyorlardı.

- İyi ki geldik Hüseyin. Çok mutlu olduklar.

- Keşke daha sık gelebilsek. Biz birlikte çok mutluyuz, bak hepimizin yüzü gülüyor. En çok da annemin.

6

7

KURT VE YAVRUSU

Derleyen: Hamidullah HALICI / Çizen: Feyzanur KESKİNTEPE

Kurt, hayata yeni başlayan yavrusuna dünyayı tanıtmaktadır. Çıktıkları dağın zirvesinden ovada yayılan koyun sürüsünü gören yavru, babasına sorar:

- Bunlar nedir? - Babası anlatır.

- O gördüğün etrafa dağılmış olanlar, koyundur. Etleri çok lezzetlidir. Fırsatını bulursan hemen birini yakala. Onlar senin nasibindir. Yavru bu defa çobanı göstererek sorar:

- Sırtında keçe, elinde değnek olan ve ayakta duran kimdir?

Baba bu defa çobanı anlatır.

- Sürünün koruyucusudur. Sakın ona yaklaşma. Gördüğün zaman kaç ve saklan.

Yavru, sürünün etrafında dolaşan köpeği merak eder.

- Orada bize benzeyen biri var. O kimdir?

Baba iç çekerek cevap verir:

- Ah balam. Asıl ocağımızı söndüren o bize benzeyip de bizden olmayandır. O sürünün köpeğidir. Ne kendi yer, ne de bize yedirir. Ondan uzak dur...!

8

9

Yaz Mevsimi

Yaz mevsimi, yağışların azaldığı, sıcakların arttığı bir mevsimdir. Her yer cıvıl cıvıl olur. Yaz mevsiminde deniz turizmi daha canlıdır.

Yaz mevsiminin ayları, Haziran, Temmuz ve Ağustos'tur.

Yaz mevsimi özellikle öğrenciler için ayrı bir anlam ifade etmektedir. Yıl içerisindeki okul yorgunluğunu giderebilecekleri ve çeşitli etkinliklerle dinlenebilecekleri bir zaman dilimidir.

Havaların da ısınmasıyla birlikte birçok insan ailesiyle birlikte güzel vakit geçirmek için tatil planları yaparlar. Büyükler ve küçükler; kumun, denizin, güneşin nimetlerinden en verimli şekilde faydalanmaya çalışırlar.

Sevdiğimiz ve görmek istediğimiz insanlara, akrabalarımıza zaman ayırır, büyüklerimizi ziyarete gideriz. Hiç şüphesiz yaz mevsimi hepimiz için çok anlamlı hatıraların ve hoş anların yaşandığı mevsimdir.

Maalesef pandemi döneminde olduğumuz için kurallara çok dikkat etmeliyiz. Maskemizi, el temizliğimizi ve sosyal mesafemizi ihmal etmemeliyiz. Bir süre daha büyüklerimizin elini öpmekten, sevdiklerimize sarılmaktan mahrum kalacağız. Belki de toplu sosyal etkinliklere katılmayacağız. Bunlar da hepimizin sağlığı için önemli.

Yaz mevsiminin getirdiği birçok güzelliklerin yanısıra aşırı sıcaklara dikkat etmemiz gerekir.

Güneş ışınlarının tam dik geldiği öğle saatlerinde güneşte durmamalıyız. Aşırı sıcaklar beyin, kalp ve cilt rahatsızlıklarına neden olabilir. Yaz mevsiminde ince ve açık renkli kıyafetleri tercih etmeliyiz. Ayrıca teri emecek kumaşlar olmalı. Özellikle bol su içmeyi ihmal etmemeliyiz. Bu arada sokak hayvanları için de su bırakmayı unutmamalıyız.

Yaz mevsimi; sebze, meyve ve diğer yiyecekler konusunda en zengin mevsimdir. İlbaharda çiçek açan ağaçların meyveleri yaz mevsiminde olgunlaşır.

Yaz mevsimi meyveleri, karpuz, kavun, şeftali, kayısı, vişne, kiraz, üzüm, incir, nektari, karadut, böğürtlen, çilek ve erik gibi meyvelerdir.

Yaz mevsimi sebzeleri ise taze fasulye, biber çeşitleri, patlıcan, salatalık, domates, enginar, kabak, semizotu, börülce, bamyaya, taze sarımsak gibi sebzelerdir.

Ayrıca dondurma yaz mevsiminin simgesidir. Günün her saatinde elinde dondurma külahları olan insanları görmek mümkündür. Hele çocuklar rengarenk dondurmaları yemekten büyük zevk alırlar.

Sağlıklı, verimli bir yaz geçirmeniz dileğiyle...

Diş Kirası

Sevgili çocuk dostlarım;

Hafize Teyze geçen akşam Narlıbahçe'nin bütün çocukları da dahil, hepimizi bahçede topladı ve Zeliş'le Ömer'e uygulamalı göstererek Gölge Oyunu'nu anlattı. Bahçenin bir tarafına beyaz bir perde asılmıştı. Arkasından ışık düşürülmüş perde de ince sopalarla deriden yapılmış Hacivat ve Karagöz figürlerini, değişik bir ses tonuyla konuşurarak

oylattılar. Onlar hareket ederken bir yandan da def çalıyorlardı. Şimdi böyle anlatınca gözünüzde canlandırması zor tabii ama bence büyüklerinizin de yardımıyla biraz araştırırsanız, görsel olarak da görüp daha iyi anlayabilirsiniz. Gölge Oyunu eskiden ramazan aylarında iftardan sonra mutlaka düzenlenirmiş. Çocukların olduğu kadar büyüklerin de çok hoşuna gidermiş. İzlerken Uzun Kulak'la ben de çok eğlendim.

Eğlencenin sonunda Ömer'le Zeliş alkışlar arasında perdenin önüne gelip eğilerek, biz seyircileri selamladılar.

Sonra Hafize Teyze hepimizi etrafına topladı ve;

- Çocuklar geçen akşam yetiştirme yurdundan gelen arkadaşlarınızı uğurlarken "Diş Kirası" diyerek her birine birer hediye vermiştim. Bazılarınız merakla baktığı için bu akşam size bunu anlatmak istedim.

Diş Kirası, Osmanlı Devleti zamanında uygulanan güzel bir gelenektir. O zamanın vezirleri, devlet adamları ve zenginleri her akşam iftar verir ve fakir halkı da çağırırlardı. İftardan sonra

insanlar evlerine giderken "Diş Kirası" adı altında hediyeler, altın ya da para verilirdi.

Hatta kaynaklarda Fatih Sultan Mehmet Han'ın veziriazamı Mahmut Paşa'nın pilavlarının içine altın koydurduğu yazar. Altın kimin kaşığına gelirse onun olurmuş.

Hafize Teyze konuşmasının sonunda ayağa kalktı ve içeriden kucağı dolu hediyelerle geldi.

Orada bulunan çocuklara dağıtırken;

- Mahmut Paşa kadar olmasa da ben de sizler için ufak diş kiraları hazırladım çocuklar dedi.

Çocuklar hediyeleri alırken çok mutlu oldular. Uzun Kulak'la beni de unutmamıştı. Uzun Kulak için oyuncak peluş dinazor bana da oyuncak sesli kirpi almıştı. Hediye almak herkes gibi bizi de çok mutlu etti.

Görüşmek üzere çocuklar hoşça kalın...

Vicdanlı Olmak

Ahlaklı insan aynı zamanda vicdan sahibidir. Çünkü vicdanlı bir kişiden ahlak ve yasa dışı işler beklemek doğru olmaz.

Vicdan bizi diğer canlılardan ayıran önemli bir özelliktir. Her akıllı insanın yüreğinde bir muhasebe duygusu vardır. Bu duygu, içinde bulunduğu insanın ya da bir başkasının eylemlerini, hâlini ve psikolojisini ölçüp biçerek alınan kararlara yön verir. Yani vicdan, yapılan bir işin vicdana, ahlaka, insanlığa uygun olup olmadığını denetler.

Gönlümüzün Bu Sesini Asla Kısmayalım!

Vicdan bir işin yalnız iyi olduğunu ortaya koymakla yetinmez; işin gerektirdiği ödevin de yapılmasını ister. Vicdanımızın bizi harekete zorlaması ödevi doğurur. Ancak bu dıştan gelen bir zorlayıcılık değildir. Vicdanın yapılmasını emrettiği hareket iyi harekettir. Şu hâlde ödevin iki karakteri bulunuyor; iyilik, mecburilik.

Vicdanın olduğu yerde ödev de vardır. Bu demektir ki her toplumda insanların içinden bir kuvvet onlara bazı emirler verir ve "Şunu yap!" ya da "Şunları yapma!" der. Ödev duygusu ahlâkî

şuurun gelişmesiyle doğru orantılıdır. İnsanın ahlâkî şuurı geliştikçe vicdanın emirleri de çoğalır, insan kendi kendine birtakım mecburiyetler koyar. Bu da insanı olgun hâle getirir. Kâmil insanların kendilerini her şeyden sorumlu tutup yaralara merhem olmak için çırpınmalarını işte bundandır.

Yunus Emre bu güzelliği şöyle bildirir:

*Can odur kim Hakk'a ere,
Ayak odur yola gire,
Er oldur alçakta dura,
Yüksekten bakan göz değil.*

Anne babalarınızın sizin için üzüntülere kapılıp "Allah'ım! Evladımı koru!" demelerinin ne olduğunu biraz olsun anlamışsınızdır.

Vicdanının Sesine Kulak Ver!

Ne zaman iki şık arasında kalırsanız kendi gönlünüze dönüp içinizden gelen o sese kulak vermeniz gerekir. Çünkü yapılan hataların bedelleri ağır olup insanda meydana getirdiği tahribat çok feci olmaktadır. Yaşadığımız sürece size ışık olmasını dilediğim bu hakikati unutmayın ve sık sık hatırlayın ki işleriniz size bereketler getsin.

Altın Saçlı Kız ve Üç Ayıcık

Editör: Tülay Öncü

Yayınevi: Damla Yayınevi

Yayın yeri ve yılı: İstanbul/2018

Sayfa sayısı: 24

Yaş aralığı: 8+

İşlenen konular: Başkalarının evine izinsiz girmek.

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken pireler berber iken ben annemin beşiğini tıngır mıngır salları iken... Anladınız değil mi çocuklar? Bugün sizlere yine bir masal anlatacağım, hem de ibretlik bir masal. Altın Saçlı Kız ve Üç Ayıcığın masalı bu masal. Altın Saçlı Kız olur mu demeyin? Masalımızı dinleyelim bakalım bu Altın Saçlı Kız'ın başına neler gelmiş.

Evet çocuklar! Çok ama çok eski zamanlarda yüce dağların ortasında, ulu ağaçların gölgedeki gözlerden uzak bir orman varmış. Bu ormanda baba ayı, anne ayı ve onların yavruları olan küçük ayı yaşarmış. Bu ayı ailesi mutlu mu mutlu bir hayat sürüyormuş. Bir gün anne ayı baba ayı ve küçük ayıya yulaf lapası pişirmiş. Ayı ailesi yulaf lapasını yemek için sabırsızlanıyormuş ama yemek çok sıcakmış. Ayılar bir türlü bu leziz yemeği yiyememişler. Bu sırada baba ayı yemekleri soğuyana kadar anne ve küçük ayıya ormanda gezmeyi teklif etmiş ve böylece ayı ailesi ormana gezintiye çıkmış.

İşte ne olduysa ondan sonra olmuş. Bizim Altın Saçlı Kız bir yandan şarkı söylüyor, bir yandan da ormanda rengârenk çiçeklerden topluyormuş. Bu esnada yolu bizim ayı ailesinin kulübesine çıkmaz mı? Altın Saçlı Kız bu güzel kulübeyi görünce çok beğenmiş ve içeride kimsenin olmadığını fark edince he-

men kulübeye girmiş. Önce mutfığa girmiş. Bir de ne görsün mutfakta nefis mi nefis üç kâse yulaf lapası onu bekliyor. Hemen küçük kâsedeki yulaf lapasını afiyetle yemiş. Yemeğin ardından büyük bir odaya girmiş. Burada üç koltuk varmış. Altın Saçlı Kız küçük koltuğu beğenmiş ve hemen oturmuş. Ama onun oturmasıyla birlikte küçük koltuk kırılmaz mı? Neyse olacak olurmuş, diyelim. Daha sonra Altın Saçlı Kız kulübenin üst katına çıkmış. Burası ayı ailesinin yatak odasıymış. Altın Saçlı Kız hemen küçük ayının yatağına yatmış ve derin bir uykuya dalmış.

Bütün bunlar yaşanırken ayı ailesi kulübelerine dönmüş. Bir de ne görsünler. Yulaf lapaları yenmiş, küçük ayının salondaki koltuğu kırılmış. Yatak odalarına çıktıklarında da küçük ayının yatağında yatan Altın Saçlı Kız'ı görmüşler. Gürültülere uyanan Altın Saçlı Kız ayı ailesini karşısında görünce çok korkmuş ve hemen kulübeden koşarak uzaklaşmış. Ayı ailesi de eski huzurlu günlerine tekrar dönmüş.

Evet çocuklar masalımız bu kadar ancak şimdi bu masaldan bir ders almaya geldi sıra değil mi? Acaba size göre Altın Saçlı Kız habersizce ayı ailesinin evine girmekle doğru mu yaptı? Haydi bakalım önce bu masalı okuyalım sonra da biraz düşünelim.

İyi okumalar...

Kelime Bulmaca

KARIŞTIRILMIŞ HARFLERDEN DOĞRU KELİMEYİ BULALIM!

Sevgili arkadaşlar, bu ay sizlere güzel ilçemiz Darende ile ilgili bir bulmaca hazırladık. Kolay gelsin...

SANHA ZİGA BETÜRSİ

MUNCU BABA SİBETÜR

BARGİZEN LEKASİ

MİYEDİHA ŞISIÇAR

MUNCU BABA LİSİYEKÜL

NARPI GÜN LASİLEŞE

İllerimizi Tanıyalım

ÇANKIRI

Yılın yarısında karlarla kaplı yüce dağları, topraklarının üçte birini kaplayan ormanları, kamp, karavan, yaya ve atlı yürüyüş, bisiklet, fotoğrafçılık ve avcılık gibi pek çok turizm çeşidine elverişli yaylaları, zengin termal kaynakları ve içmeleri ile doğayla baş başa kalmak ve şehir hayatından uzaklaşmak isteyenler için ideal illerimizden olan Çankırı'nın ilçeleri Atkaracalar, Bayramören, Çerkeş, Eldivân, Ilgaz, Kızılırmak, Korgun, Kurşunlu, Orta, Şabanözü, Yapraklı'dır.

Çankırı Tuz Mağarası

Çankırı denince belkide akla ilk gelen şey Tuz Mağarası'dır. Mağaranın tahmini ömrü 5.000 yıldır ve ülkemizin en büyük kaya tuzu rezervidir. Ayrıca mağaranın tedavisinde kullanılması için valilik tarafından çalışma başlatılmıştır.

Çankırı Evleri

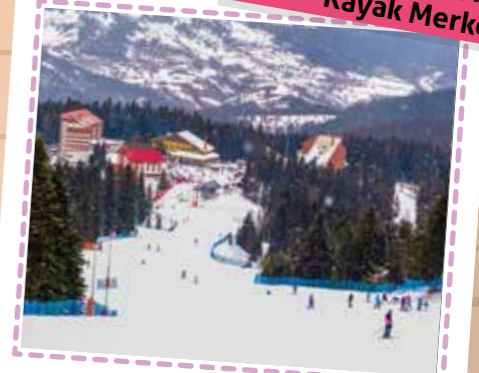
Çankırı'nın en meşhurları arasında Çankırı'nın evleri de bulunmaktadır. Tipik bir Türk mimari yapısına sahip bu evler, Çankırı genelinde 108 adettir. Bu Çankırı Evleri, gördüğünüz zaman âşık olacağınız türden evlerdir.

Kaya Mezarları

Turizm bakımından önemli bir yer olan bu kaya mezarlarının Roma ve Bizans dönemlerine ait olduğu belirtilmektedir. Geçmişte yöre halkı bu mezarları farklı amaçlar için kullanmıştır. Buradaki her bir bölümün genişliği ve yüksekliği farklıdır.

Ilgaz Dağı Milli Parkı ve Kayak Merkezi

Hem kış mevsiminde hemde yaz mevsiminde ziyaret edilen bu milli park bol oksijenli huzur dolu bir yerdir. Kışın ziyaret edilmesinin sebebi ise içinde Ilgaz Kayak Merkezi'nin olmasıdır.

Çocuklar İçin Küçük Sözlük

HAYVANLAR DÜNYASI

Geyik:

Erkeklerinin başında uzun ve çatallı boynuzları olan, ormanda küçük sürüler halinde yaşayan, eti yenilen memeli hayvandır. Geviş getiren otobur memeli hayvanlardan olan geyikçiift toynaklıdır.

Goril:

Yaşayan en büyük maymun cinsidir. Daha çok yeşil salata, havuç, kabak, lahana, keviz gibi sebzeler ve elma, portakal gibi meyvelerle beslenen gorilenderisi ve kılları siyahtır. İri burun delikleri ve kabarık bir kaş hattı vardır. Gövdesi çok iridir.

Gusül:

Gusül, kuru hiçbir yer bırakmamak üzere beden her tarafını yıkamakla alınan bir abdesttir.

Gazete:

İnsanları, toplumu ilgilendiren her konuyla ilgili haber, bilgi, yorum içeren ve günlük olarak ya da belirli kısa zaman aralıklarıyla yayımlanan, belirli boyutu, sayfa sayısı ve düzeni olan yayın organıdır.

Deniz Meleği

Oldukça nadir rastlanan bu tür, Rusya'nın kuzeyinde buzlu sularda yaşar. Melek figürüne benzeyen görünümü ile de 'deniz meleği' adını almıştır. Saydam yapıları ile deniz anahtarını andıran deniz meleği, kanatları sayesinde oldukça rahat hareket edebilir. Renkleri oldukça parlaktır. Nedir görüldüğü için okyanus mücevheri diye de anılır. Deniz meleğinin en büyük türü en fazla 5 santimetreye ulaşır ve deniz kelebekleri ile beslenir. Sadece yeni doğdukları zaman kabukları olur ve zamanla bu kabuklarını kaybeder. Aynı zamanda suda batmama özelliği ile de oldukça ünlüdür.

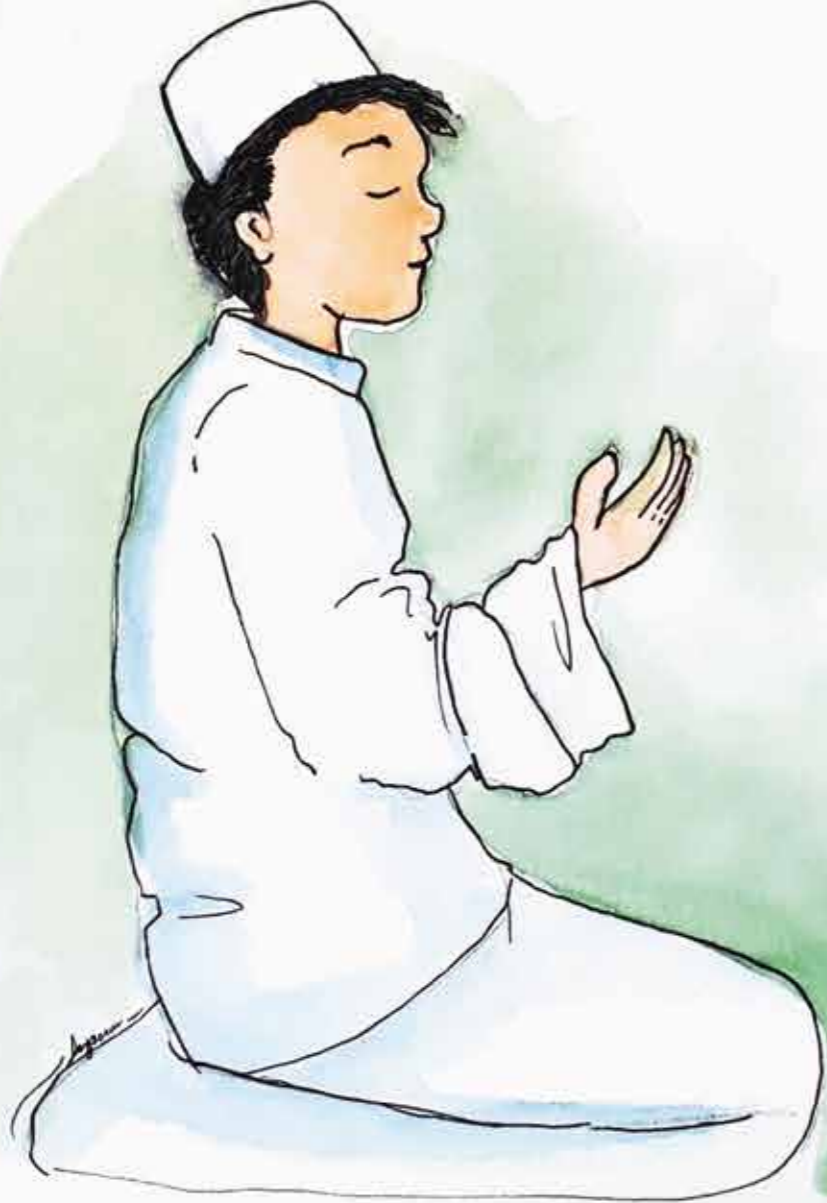

Ağaç Kangurusu

Kanguru olduğu için iri kıyım bir canlıymış gibi gelse de aslında ağaç kanguruları gayet de minik bir hayvandır; boyu yalnızca 120 santim ve bunun da yarısı kuyruktan oluşur. Bu canlılar zamanlarının büyük bir bölümünü ağaçların üzerinde geçirirler. Ayrıca ağaçlardan topladıkları meyvelerle beslenirler. Ağaç kanguruları hepçil yani her şeyi yiyen hayvanlardandır. Her ne kadar besinlerinin büyük kısmını bitkiler oluştursa da böcekleri ve yerde buldukları hayvan ölümlerini de yemekten geri durmazlar.

Hamd ve Şükür

Şükretmek ne demektir? Allah' a niçin şükrederiz?

Evet, sevgili minik okurlarım bu soruları biraz düşünün bakalım. Sonra da okumaya kaldığımız yerden devam edin.

"Allah'ın nimetini saymaya kalksanız onu sayamazsınız..." ayetinde de belirtildiği üzere Rabb'imiz bizlere sayamayacağımız kadar çok nimetler sunmuştur. Onun verdiği nimetler olmasaydı yaşamımızı devam ettiremezdik. Örneğin nefes alabilmemiz için havayı, içebilmemiz için suyu, etinden sütünden yararlanabilmemiz için hayvanları, beslenebilmemiz için sebze ve meyveleri yaratmıştır. Verdiği bunca nimete karşı Rabb'imize çokça şükretmeliyiz.

Şükür, sahip olduğumuz nimetleri bize verdiği için Rabb'imize teşekkür etmek, minnet ve şükranlarımızı sunmak demektir. Günlük hayatta çokça kullanırız. Örneğin "Nasılsın?" diye sorulduğu zaman "Çok şükür iyiyim, sen nasılsın?" diye karşılık veririz. Peki ya "Hamd ne demektir?" diye soracak olursanız onu da açıklayayım. Hamd sözlükte iyilik, güzellik, üstünlük gibi anlamlara karşılık

gelmektedir. Hamd nimetlerin ve güzelliğin kaynağı olan Allah'ı övgü ve yüceltme sözleriyle anmak demektir. Hamd ve şükür birbirinin yerine kullanılır ve yaklaşık olarak da aynı anlamları ifade etmektedir.

Peygamber Efendimiz de Allah' a hamd eder ve verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükrederdi. Geceleri yorgun düşünceye kadar namaz kılardı. Bir gün Peygamber Efendimiz'in eşi Hz. Aişe "Ey Allah'ın Rasûlü! Senin geçmiş ve gelecek bütün günahların bağışlandığı hâlde neden kendini bu kadar yoruyorsun?" diye sordu. Bunun üzerine Peygamberimiz: "Ey Aişe, şükreden bir kul olmayayım mı?"

Evet çocuklar gördüğümüz gibi Peygamber Efendimiz de bu kadar çok şükrederken bizim de onu örnek almamız ve her şey için Allah' a şükretmemiz gerekmektedir.

Biz Allah' a ne kadar çok şükredersek O da verdiği nimetleri o kadar çok artıracaktır. O zaman bundan sonra çokça şükretmeyi ihmal etmeyelim, haydi kalın sağlıklı...

Yaylada Güzellikler

Yaz aylarında yaylalarımızın güzelliğine doyum olmaz. Yaylanın o ulu dağları bin bir güzellikle nakışlıdır. Dağların başında morlu, beyazlı bulutlar olur. Nazlı nazlı uçuşup bir yerlere gider bu bulutlar. Şimdi bahar gelmiş, karlar erimiş gitmişti. Her yanda rengârenk çiçekler açmıştı.

Yaylada çeşit çeşit ağaçlar vardı. Meşe, çam, gürgen, kayın, ardıç ve köknar gibi ağaçlar vardı yaylada. Yaylada çamlar içli bir türkü söyler gibi uğulduyorlardı. Bir bahar yeli mis gibi bir hava ortaya çıkarıyordu. Ağaçlarda ötüşen kuşların cıvıltısını dinlemekten insan kendin alamıyor.

Güller hep öbek öbek dizilmişlerdi. Yaban güllerinin vahşi güzellikleri vardı. Açılmış kırmızı güller, nasıl da mest ediyordu. Çamdan oyulmuş olduğundan akan suyla pınar adeta şarkı söylüyordu. Pınarı yüce bir çınar gölgeliyordu.

Sonra pınarın suyu dere oluyor, aşağı doğru akıp gidiyordu. Bu dere içli içli çağlıyordu. Yaylayı yemyeşil çimenler kaplamıştı. Bu yeşil çimenlerin göğsüne rengârenk çiçekler diziliyordu. Çiçeklerin her biri bir nakıştı. Güneş onları ıslık ıslık ediyordu. Böyle güzelliğin eşi zor bulunurdu.

Yaylada otuz kırk kadar ev vardı. Herkes işinin peşinde bir şeyler yapıyordu. Kadınlar süttan tereyağı, peynir yapıyorlardı. Yaptıkları kaymağın, yoğurdun tadına doyum olmuyordu.

Çobanlar sürülerini peşlerine takmış gidiyorlardı. Koyun ve kuzu sürüleri çayırdan zevk içinde otuyorlardı.

Çobanlar bazen gelir çamların diplerine kepeneklerini serip otururlardı. Çaldıkları kavalların sesi yamaçlardan gönüllere yankılar yapıyordu.

Sürüdeki ak kuzulardan biri incecik sesiyle meledi. Annesi koyun biraz ilerdeydi. O da meledi. Sanki kuzusuna "Gel yanıma." diyordu.

Sapsarı buzağılarla anneleri ile beraber otuyorlardı çayırdan.

Tavladan atlar ve tayları vardı. Atların kimi beyaz, kimi doru, kimi aldı. Kışneyip, coşuyor zaman zaman şaha kalkıyorlardı. Sesleri vadide yankı üstüne yankı yapıyordu. Taylar annelerinin yanında şımarık şımarık koşuşturup duruyorlardı.

Tavuklar civcivlerini peşlerine takmışlardı. Dere kenarındaki otlardan yiyorlardı.

Çelik çomak oynayan çocukların keyfine diyecek yoktu. Ağaçlar arasında sobe ve saklambaç da oynuyordu çocuklar.

Yaylada görünen hep iç içe güzelliklerdi.

Yaylaya gelenlere bu güzellikler neler neler söylerdi.

ÇUVAL YARIŞI

Bazı anlar vardır insan hayatında, hatırladıkça tüm tazeliğiyle yaşanır yeniden... Bazı günler vardır, yaşadığın bir olay, ömür boyu unutamayacağın dersler öğretir küçücük yüreğine... Işık olur karanlık çöktüğünde, bir güneş gibi dünyanı aydınlatır.

Bir yolculuğa çıkarken yanımıza ihtiyacımız olan şeyleri aldığımız gibi, hayat yolculuğunda da lazım olacak bilgi, tecrübe ve tavsiyeleri almalıyız. Hayatımıza anlam katan fiil ve davranışlar bizi diğer canlılardan ayıran en önemli yanımızdır. Bazen yiyeceğini başkasıyla paylaşmanın huzurunu yüreğimizin derinliklerinde hissetmek, o yiyecekten daha lezzetlidir. Bazen düşen birinin elinden tutup kaldırmak bize dünyanın en güçlü insanı olduğumuzu hissettirir.

İşte bugünkü yaşadıklarımız bana bu güzel duyguları hissettirdi.

Okulların kapanmasıyla bizler de yaz mevsiminin güzelliklerini daha çok yaşama imkânı buluyoruz. Mahallemizdeki arkadaşlarla farklı etkinlikler düzenliyoruz. Oyunlar oynuyoruz.

Bugün babam bizi arkadaşlarla ilçedeki yaz şenliklerine götürdü. Orada çok eğlendik. Uçurtma uçuran çocukları izlemek çok güzeldi. Özgürce gökyüzünde süzülme çok heyecan verici olmalı.

Atlı karıncanın yanına geldiğimizde komşumuzun oğlu Ali binmek istemediğini söyledi. Parası olmadığı için böyle söylediğini anlamıştık. Ali'nin babası yoktu. Annesi kar-

deşlerinin ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyordu. O esnada bir ses duyduk:

- Dikkat dikkat... Ödüllü çuval yarışması yapılacaktır. Katılmak isteyenler lütfen ismini yazdırın...

Ali ile beraber arkadaşlarımızdan Emir de ismini yazdırdı. Çok heyecanlıydık. Acaba kim kazanacaktı.? Yarışa katılan tüm çocuklar çuvalın içine girmiş ve başlama çizgisinde bekliyorlardı.

Ve yarış başladı... İzlemeye gelenlerin tezahüratları birbirine karışmıştı. Emir, Ali'den biraz daha uzun boyluydu. Yarış tüm hızıyla devam ederken kimi düşüyor kimi kalkıyor. Heyecan dorukta... Biz Emir'in kazanacağını düşünürken bitime çok az bir mesafe kala Emir yere uzanıverdi. Yarışmayı hemen arkasından gelen Ali kazandı. Hepimiz çok sevinçliydik.

Çuval yarışının birincisi Ali'yi ödülünü almak üzere çağırdıklarında bir gerçeği öğrenmiş ve çok duygulanmıştık. Yarışta Ali'nin kazanması için Emir isteyerek düşmüştü. Çünkü Ali'nin bu ödülle daha çok ihtiyacı vardı. Emir'in bu güzel düşüncesi ve davranışı her türlü takdiri ve övgüyü hak ediyordu.

Ali'ye hissettirmedığımız bu davranışından dolayı hepimiz Emir arkadaşımızı gönülden tebrik ettik. Emir'in gönlündeki huzur, Ali'nin yüzündeki mutluluğundan eminim daha fazlaydı...

İyilik insanlık sanatıdır.

Sanal Dünyada Talebe Olmak

Talebe, talep eden yani isteyen demektir. Şu anda kullandığımız öğrenci kelimesinin yerine kullanılan talebe sözcüğünün en önemli özelliği, tam olarak bu isteme fiilinden kaynaklanıyor.

Çocuklar Allah'ı Sorduğunda adlı kitabında Özkan Öze, talep etmek hakkında bakın nasıl önemli bir noktanın altını çiziyor: "İster doğru ister yanlış olsun, soru sorabilen bir çocuğunuz varsa kıymetini bilin. Çünkü o merak ediyor ve büyük bir iştahla öğrenmeyi talep ediyor demektir."

Dünyaya geliş nedenimizi ve varlığımızın hakikatini öğrenmek için soru sorarız. Bazen kendimize, bazen çevremize. Tam da bu soruları sorabildiğimizi fark ettiğimizde "talebe" olabildiğimiz demektir. Çünkü öğrenme eylemi ancak soru sorarak gerçekleşebilen bir eylemdir. Her yeni soru ufukumuzu genişletir, gönlümüzü ferahlatır, evet belki biraz kafamızı da karıştırır, fakat herhangi bir bilgiyi içselleştirmenin en iyi yolu da budur.

Yaşadığımız, özellikle son on yılda, dijital dünyaya bir sümsük kuşunun -evet adı farklı gelebilir ama dijital dünyada yalnızca bir tıkla, nasıl bir yaratılış mucizesi olduğunu görebilirsiniz- avını yakalamak

için suya dalışı gibi hızlıca ve sert bir giriş yaptık. Bu girişin elbette olumlu ve olumsuz sonuçları da olacaktır.

Dijital dünya sonsuz bir derya ve envai çeşit bilginin elini kolunu sallaya sallaya dolaştığı başı boş sokaklar, yanlış adresler ve içi boşaltılmış bilgilerle dolu. Fakat akıllı iyi kullanan bir birey -doğru sorularla bilgiyi talep ederek- doğru bilgiyi nerede bulacağını bilir. Böylece bu sonsuz sanal derya, sadece, bir eğlence yeri olmaktan çıkar.

Yaşadığımız sürece her daim talep eden ve bu vesileyle ilim sahibi olanlar, kutlu bir saadete ermişlerdir. Kur'an-ı Kerim'in Taha Suresi'ndeki 114. ayetinde olduğu gibi duamız, ilmimizi artıracak bilgilerle donanmaktır: "... De ki: 'Ey Rabb'im! İlmimi artır.'"

Talep ederek, emek vererek, azmederek hayata dahil edilen ilim gül bahçesinde yürüyüp, bal şerbeti yudumlamak gibidir. Tadına, kokusuna ve huzuruna doyum olmaz. Tıpkı şu güzel mısralardaki huzur gibi...

"Sevgi ile gönül iklimine yolculuk et
Bülbül gibi gülün yanına git."

Kabak ile Elma Fidanının Hikâyesi

Küçük elma fidanı sabah güneşiyle kıpraştırdı yapraklarını. Mutlulukla baktı sağındaki solundaki diğer fidanlara. Uyumaya devam ediyordu onlar. Derken ayaklarının ucunda bir kıpırtı hissetti. Sonra bir ses:

- Heyy, yapraklarını oynatıp durma uykumu kaçırıyorsun.
- Sen de kimsin, dedi küçük fidan.
- Komşunu tanımıyorsun öyle mi?
- Özür dilerim ama evet.
- Ben kabak fidesi, yeniyim burada.
- Evet geçen gün toprağı karıyordu sahibimiz, demek seni misafir etti.
- Hoş geldin.

Günler geçtikçe kabak fidesi büyüyordu, ama elma fidanı çok yıllık bir bitki olduğu için büyümesi bariz

hissedilmiyordu. Kabağın yaprakları, çiçekleri derken bahçenin bir ucundan bir ucunu kapladı. Biraz kibirle her sabah sesleniyordu elma fidanına.

- Elmaaa, bahçenin bu köşesinde harika çiçekler var, renkli taşlar da gördüm. Ama sen gelemezsin doğru ya.

Elma fidesi sessiz kalıyordu kabağın konuşmalarına. Hatta tam altında ürün verdi kabak. Elma onu nezaketle koruyordu. Diğer fidanlar biraz serzenişte bulunuyorlardı elmaya.

- Sürekli övünüyor bu kabak, herkesi küçük görüyor, sen ise onu korumaya çalışıp duruyorsun, bırak bu kadar ilgilenme.

- Arkadaşlar, onun azıcık ömrü var, bir mevsimlik. Yaptığıyla, boyuyla, meyvesiyle gurur duysun, övünmek olarak algılamıyorum ben onu, dedi elma fidesi.

- Boyuma bak elma fidesi, senin 10 katın.

- Tebrikler kabak, yavrun da tam benim altımda. Suyumu paylaşıyorum, güneşimi de. Yapraklarımla da gölge ediyorum. Senin gövden öbür ağaçlara ulaştı.

Kabak uzadıkça uzadı. Diğer fidanlar onun bu halinden çok hoşlanmasalar da

elma fidanı bu konuda onları susturmayı çalışıyordu:

- Arkadaşlar, toprakta tek yıllık mevsimlik bitkiler bizim misafirimiz. Elimizden geldiğince şefkat gösterelim. Şımarıklık yaptıklarını sanmayın lütfen.

Günler geçti mevsim güze dönmeye başladı. Kabağın gelişkin yaprakları sararmaya, gövdesi güçten düşmeye başladı. Kabak şaşkınlık içinde durumu kabullendi. Yattığı yerde biraz gerindi, gözlerini çevirdi elma fidesine.

- Sen ne kadar güzel bir arkadaştın sevgili elma. Benimle çok ilgilendin, paylaştın her şeyini. Korudun. Sizler gibi çok yıl yaşayamıyoruz. Olsun lezzetli mis gibi bir sebzeyim şimdi. Sahibimiz bugün ya da yarın beni de koparacak. Şimdiden veda etmeli. Büyüdükçe annemin gövdesi; sevindik, şarkılar söyledik. Bahçeyi doluştı gövdemiz, gürültü yaptık. Sen büyük bir ağaç gibi davrandın bize. Oysa sen de bir fidandın. Çok teşekkür ederim her şey için. Belki öbür yıl da kardeşlerim misafirin olur yine. Saklambaç oynatırsın kim bilir. "Elma dersem çıkın armut dersem çıkmayın." dersin.

Gülümseyerek baktılar birbirlerine. Doğa, sevgiyle başka bir mevsime hazırlık yapıyordu.

Çengel Bulmaca

- 1- Emine Yılmaz Dereci'nin yazısındaki torunlarını bekleyen kadının adı nedir?
- 2- Hamd ve Şükür başlıklı yazımıza göre sahip olduğumuz nimetleri bize verdiği için Rabb'imize teşekkür etmeye, minnet ve şükranlarımızı sunmaya ne denir?
- 3- Camgöz sayfamıza göre pilavların içine altın koyan Fatih Sultan Mehmet'in veziriazamı kimdir?
- 4- Mehmet Akif Ersoy'un yardımsever bir insanı anlattığı şiirinin adı nedir?
- 5- Sait Özer'in tanıtımını yaptığı Altın Saçlı Kız ve Üç Ayıcık adlı kitabın editörünün adı nedir?
- 6- Emine Yılmaz Dereci'nin yazısındaki kadının sağdığı ineğin adı nedir?
- 7- Çocuklar İçin Küçük Sözlük sayfamıza göre, kuru hiçbir yer bırakmamak üzere bedeninin her tarafını yıkamakla alınan abdeste ne denir?
- 8- Naciye Beyza'nın yazısına göre yaz mevsiminin simgesi olan yiyecek hangisidir?
- 9- Çuval yarışında Ali'nin kazanması için isteyerek düşen kahramanın adı nedir?

